

Τι είναι η Κομποστοποίηση;

Η **κομποστοποίηση** είναι ένας εύκολος και φυσικός τρόπος μετατροπής των οργανικών υπολειμμάτων της κουζίνας και των φυτικών υπολειμμάτων του κήπου σε χρήσιμο λίπασμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στον κήπο και στις γλάστρες σας!

Το τελικό προϊόν λέγεται **κομπόστ** και είναι ένα σκούρο, εύθρυπτο και με γαιώδη οσμή υλικό το οποίο παράγεται από τη βιοδιάσπαση οργανικών υλικών, όπως υπολείμματα τροφών, φύλλα, κουρεμένου γρασιδιού και ροκανίδια ξύλου. Το κομπόστ περιέχει ζωντανούς οργανισμούς οι οποίοι απαιτούν τροφή, οξυγόνο και νερό για να επιβιώσουν.

Γιατί Κομποστοποίηση;

Η κομποστοποίηση στο σπίτι δεν είναι δύσκολη στην εφαρμογή αλλά σίγουρα αξίζει να ενημερωθείτε γύρω από αυτήν πριν ξεκινήσετε. Το πιο συνηθισμένο ερώτημα είναι «Γιατί να κάνω κομποστοποίηση». Η απάντηση είναι απλή: γιατί έχει πολλά οφέλη τόσο για το περιβάλλον όσο και για εσάς που κομποστοποιείτε.

Η κομποστοποίηση,

- ✓ **Εξοικονομεί χρήματα,**
καθώς σας απαλλάσσει από την ανάγκη αγοράς χημικού εμπορικού λιπάσματος.
- ✓ **Φροντίζει τα φυτά σας,**
καθώς διατηρεί το χώμα πλούσιο και εύφορο.
- ✓ **Εξοικονομεί νερό,**
καθώς βοηθά το χώμα να διατηρεί την υγρασία του.
- ✓ **Προστατεύει το περιβάλλον,**
καθώς ανακυκλώνοντας πολύτιμα οργανικά υλικά μειώνονται οι ποσότητες που καταλήγουν στο Χ.Υ.Τ.Α. εξοικονομείται χώρος απόρριψης και μειώνονται οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αέριων ρύπων. Επίσης, μειώνεται η χρήση χημικών λιπασμάτων.

Τι μπορείτε να κομποστοποιήσετε;

ΝΑΙ !



«Πράσινα» υλικά, πλούσια σε άζωτο

- Κομμένο γρασίδι, λουλούδια
- Υπολείμματα και φλούδες φρούτων και λαχανικών
- Υπολείμματα καφέ, φακελάκια τσαγιού
- Θρυμματισμένα τσόφλια αυγών

«Καφέ» υλικά, πλούσια σε άνθρακα

- Κίτρινα φύλλα
 - Πριονίδι μη επεξεργασμένου ξύλου, άχυρο
 - Χαρτοπετσέτες, φίλτρα καφέ
 - Στάχτη μη επεξεργασμένου ξύλου
-

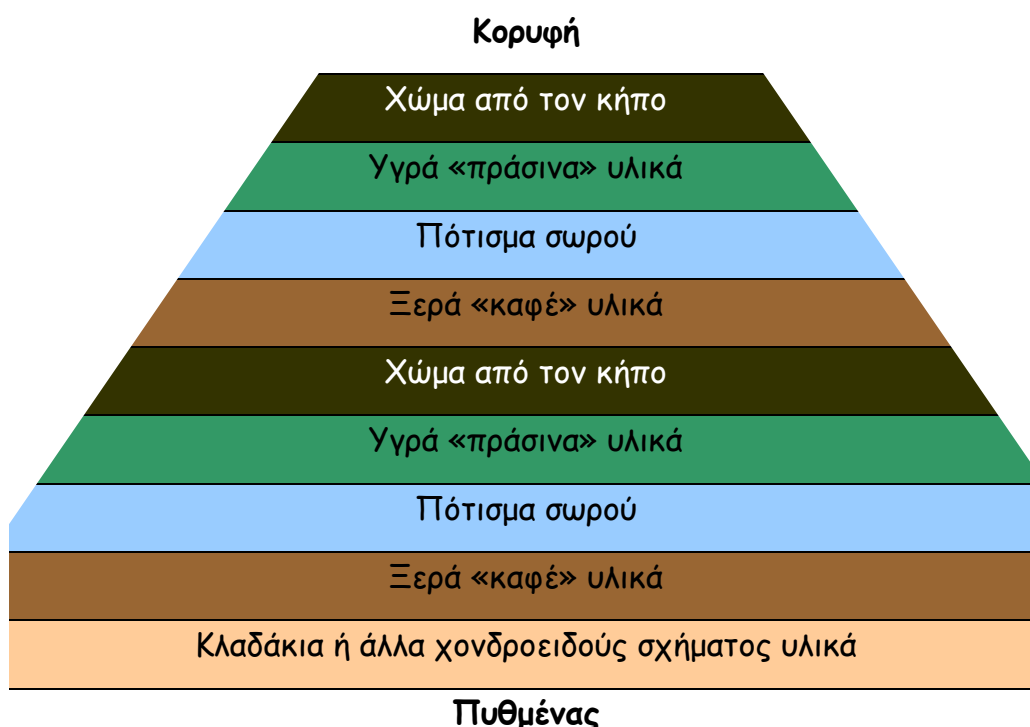
ΟΧΙ !



-
- Πέτρες, πλαστικό, γυαλί, μέταλλα κ.τ.λ.
 - Κόκαλα, κρέας, ψάρια, γαλακτοκομικά προϊόντα
 - Υπολείμματα μαγειρευμένων φαγητών
 - Λίπη, λάδια
 - Φλούδες εσπεριδοειδών
 - Στελέχη άρρωστων φυτών
 - Σπόρους ή φυτά που έχουν σποριάσει
 - Στάχτη από κάρβουνα (προτιμότερο αφού χωνέψει στο χύμα)
 - Περιττώματα ζώων
 - Τυπωμένο χαρτί
 - Πευκοβελόνες γιατί το ρετσίνι καθυστερεί την βιοαποικοδόμηση
-

Ξεκινώντας την κομποστοποίηση στο σπίτι!

Όταν ξεκινάτε τη δημιουργία του σωρού στον κάδο κομποστοποίησης είναι καλή ιδέα να δημιουργήσετε στρώματα υλικών.



1. Ξεκινήστε σχηματίζοντας στον πυθμένα του κάδου ένα στρώμα από κλαδάκια ή άλλα χονδροειδούς σχήματος υλικά. Το στρώμα θα πρέπει να έχει περίπου 5 εκατοστά πάχος. Το στρώμα αυτό επιτρέπει την καλύτερη διοχέτευση του αέρα από το κάτω μέρος του κάδου.
2. Στη συνέχεια συνεχίστε εναλλάξ με στρώματα ξερών «καφέ» υλικών με υγρά «πράσινα» υλικά. Κάθε στρώμα θα πρέπει να έχει 5-10 εκατοστά πάχος. Βρέξτε το σωρό κατά τη διάρκεια του σχηματισμού των διαφόρων στρωμάτων ώστε να εξασφαλίσετε ότι ο σωρός έχει σωστό ποσοστό υγρασίας σε όλο του τον όγκο.
3. Προσθέστε κάθε τόσο τελειωμένο κομπόστ ή χώμα από τον κήπο (χώμα από βάση θάμνων). Η ενέργεια αυτή εμπλουτίζει το σωρό με τους απαραίτητους για την κομποστοποίηση μικροοργανισμούς.



Η παραπάνω διαστρωμάτωση των υλικών είναι ένας καλός τρόπος για την έναρξη της διεργασίας της κομποστοποίησης. Έπειτα από μερικές ημέρες μπορείτε να αρχίσετε να προσθέτετε νέα υλικά.

Συμβουλές

Στη συνέχεια ακολουθούν ορισμένες συμβουλές οι οποίες θα σας βοηθήσουν στο να κάνετε πιο εύκολη τη δουλειά της κομποστοποίησης με καλύτερα αποτελέσματα.

- ✓ **Θέση κάδου.** Συνιστάται για την τοποθέτηση του κάδου ένα ημισκιερό και απάνεμο σημείο και περίπου 5 τετραγωνικά ελεύθερου χώρου. Επίσης ο κάδος πρέπει να τοποθετείται στο χώμα ώστε να διευκολύνεται η είσοδος των μικροοργανισμών και των γαιοσκωλήκων στους οποίους οφείλεται η φυσική κομποστοποίηση, καθώς και η αποστράγγιση των υγρών που παράγονται κατά την βιοαποικοδόμηση των υλικών. Πριν τοποθετήσετε τον κάδο σας καλό θα ήταν να απομακρύνετε την αγριάδα ή άλλα πολυετή φυτά από το σημείο που θα τοποθετηθεί ο κάδος, για να μην απορροφούν τα θρεπτικά συστατικά του κομπόστ καθώς και να σκάψετε λίγο το έδαφος ώστε να διευκολυνθούν οι μικροοργανισμοί να εισέλθουν στο σωρό. Το σημείο πρέπει να έχει εύκολη πρόσβαση για τη δική σας διευκόλυνση.
- ✓ **Αερισμός.** Ο αέρας είναι απαραίτητος για την βιοαποδόμηση των οργανικών αποβλήτων σε αερόβιες συνθήκες. Ο κάδος διαθέτει κώνο αερισμού. Ωστόσο, το καλό και συχνό ανακάτεμα του σωρού (1 φορά την εβδομάδα) στον κάδο εμποδίζει την ανάπτυξη δυσάρεστων οσμών ενώ επιταχύνει τη διαδικασία της διάσπασης των υλικών. Ένας καλός τρόπος επίσης της διοχέτευσης αέρα στο εσωτερικό του σωρού είναι η εισαγωγή «χονδροειδών» υλικών όπως φύλλα ή μικρά κλαδάκια τα οποία θα δημιουργούν θύλακες με διαθέσιμο αέρα.
- ✓ **Υγρασία.** Ο σωρός στον κάδο πρέπει να διατηρείται υγρός για να παραμένει ενεργός. Οι μικροοργανισμοί οι οποίοι διασπών τα υλικά χρειάζονται υγρασία για να κινούνται ανάμεσα στα υλικά. Ο σωρός έχει το ιδανικό επίπεδο υγρασίας όταν πιέζοντας στο χέρι σας λίγη ποσότητα από το υλικό, στάξουν μία με δύο σταγόνες νερό. Χωρίς το νερό οι μικροοργανισμοί θα πεθάνουν και οι βιοαποικοδόμηση θα καθυστερήσει ή και θα σταματήσει. Για τη διατήρηση του σωρού υγρού, συνιστάται το «πότισμά» του όταν προσθέτετε υλικά ή όταν τον ανακατεύετε. Επίσης

μπορείτε να αφήνετε ανοικτό το καπάκι κατά τη διάρκεια μιας ελαφριάς βροχόπτωσης.

- ✓ **Θερμοκρασία.** Όταν ο σωρός έχει επαρκή όγκο υλικών, καλό μίγμα υλικών και αρκετό νερό και οξυγόνο τότε οι μικροοργανισμοί βρίσκονται σε ιδανικές συνθήκες για αυτούς και θα καταναλώσουν τα οργανικά υλικά παράγοντας ταυτόχρονα θερμότητα. Επομένως η θερμοκρασία στο κέντρο του σωρού θα είναι έως και 40 με 50 °C. Με αυτόν τον τρόπο μπορείτε να ελέγξετε αν ο κάδος κομποστοποίησης λειτουργεί. Ο κύκλος της διεργασίας της κομποστοποίησης έχει τέσσερις φάσεις. Η θερμοκρασία σε 24 ώρες από την προσθήκη των υλικών μπορεί να φτάσει και πάνω από 65 °C, θερμοκρασία στην οποία οι περισσότεροι παθογόνοι μικροοργανισμοί δεν επιβιώνουν.
- ✓ **Υλικά.** Συνιστάται αναλογία «πρασίνων/καφέ» υλικών περίπου 1:3. Τεμαχίστε τα υλικά πριν τα προσθέσετε στον κάδο. Τα μικρότερα κομμάτια βιοδιασπώνται πιο γρήγορα. Καλύψτε τα υπολείμματα φρούτων με χώμα ή υλικό από το σωρό για να αποφύγετε την προσέλκυση εντόμων. Αν έχετε αμφιβολία για το αν ένα υλικό μπορεί να κομποστοποιηθεί είναι προτιμότερο να μην το προσθέσετε.
- ✓ **Απόβλητα κουζίνας.** Ο απλούστερος τρόπος συλλογής υλικών κουζίνας είναι να χρησιμοποιείται ένα μικρό δοχείο, όπως για παράδειγμα ένα άδειο πλαστικό δοχείο συσκευασίας παγωτού. Μπορείτε να το φυλάσσετε στην κουζίνα σας και καθώς παράγετε απόβλητα κατά τη μαγειρική να τα τοποθετείτε στο δοχείο. Όταν γεμίσει μπορείτε να το αδειάσετε στον κάδο κομποστοποίησης.
- ✓ **Απόβλητα κήπου.** Τα απόβλητα κήπου συνήθως μπορούν να τοποθετηθούν στον κάδο απ'ευθείας με την υπάρχουσα μορφή τους. Όταν, όμως οι ποσότητες είναι πολύ μεγάλες από ένα είδος αποβλήτου, φύλλα ή κομμένο γρασίδι μπορούν να μπουν σε δόσεις. Για παράδειγμα τα **φύλλα** είναι ιδανικά για κομποστοποίηση αλλά συσσωρεύονται σε μεγάλες ποσότητες πολύ γρήγορα. Μπορείτε να θάψετε μερικά στο χώμα πριν το ανοιξιάτικο φύτεμα ή να τα τοποθετήσετε γύρω από τις ρίζες των φυτών και των δέντρων. Μπορείτε επίσης να σχηματίσετε με αυτά ένα σωρό σε μία γωνία του κήπου. Θα αποδομηθούν γρήγορα. Μπορείτε να τα συσσωρεύσετε το χειμώνα για να τα χρησιμοποιήσετε στο κομποστ σας την άνοιξη όταν τα καφέ υπολείμματα είναι σπάνια ενώ ο θρυμματισμός τους



βοηθά στη μείωση του όγκου τους. Όσον αφορά το **φρεσκοκομμένο γρασίδι** ανήκει στην κατηγορία των πράσινων υλικών και είναι ένα υλικό που συσσωρεύεται αρκετά γρήγορα σε ποσότητες που είναι μεγαλύτερες της δυνατότητας υποδοχής του κάδου. Δε συνιστάται να τοποθετούνται μεγάλες ποσότητες μονομιάς στον κάδο καθώς το γρασίδι τείνει να δημιουργεί συσσωματώματα και κακοσμία. Αντίθετα, είναι προτιμότερο να προσθέτετε στον κάδο μικρές ποσότητες γρασιδιού μαζί με καφέ υλικά. Εναλλακτικά μπορείτε να αφήσετε το γρασίδι να ξεραθεί στον ήλιο και να το χρησιμοποιήσετε ως πηγή άνθρακα (καφέ υλικό) αναμιγνύοντάς το με πράσινα υλικά.

- ✓ **Προσθήκη χώματος.** Παρέχει στο σωρό απαραίτητους για τη ζύμωση μικροοργανισμούς.
- ✓ **Ο σωρός στον κάδο.** Πρέπει να είναι ζεστός και νωπός στο άγγιγμα και να έχει γήινη οσμή (υγρού χώματος).
- ✓ **Κομπόστ.** Είναι ώριμο για χρήση όταν μοιάζει με σκούρο, πλούσιο χώμα, σε περίπου 6 έως 9 μήνες. Το τελικό προϊόν έχει σκούρο καφέ χρώμα, και μία γαιώδη οσμή ενώ είναι ελαφρύ και εύθρυπτο. Είναι πολύ πλούσιο σε θρεπτικά συστατικά ενώ περιέχει ζωντανούς μικροοργανισμούς οι οποίοι είναι ευεργετικοί για την ποιότητα του εδάφους. Συστήνεται να κοσκινίζετε το τελικό προϊόν και τα μεγάλα μεγέθους υπολείμματα να τα τοποθετείτε πίσω στον κάδο για να ολοκληρωθεί η αποδόμησή τους.



Χρόνος κομποστοποίησης:

Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την κομποστοποίηση των οργανικών υλικών εξαρτάται από διάφορους παράγοντες.

Παρέχοντας στον κάδο ιδανικές αναλογίες «καφέ/πράσινων» υλικών και υγρασίας θα παραλαμβάνετε τελικό κομπόστ σε περίπου 3 έως 6 μήνες αν ανακατεύετε το σωρό σας κάθε 7 ημέρες ενώ χωρίς καθόλου ανακάτεμα θα χρειαστούν περίπου 8 έως 19 μήνες.

Χρήσεις του κομποστ

Υπάρχουν πολλές χρήσεις για το τελικό κομπόστ:

- Προσθέστε το στον κήπο ή τις γλάστρες και αναμίξτε το με το χώμα. Η καλύτερη εποχή για αυτή τη δουλειά είναι η άνοιξη ή το καλοκαίρι. Το κομπόστ είναι πολύ καλός ρυθμιστής pH του χώματος.



- Βάλτε το κομπόστ γύρω από τη βάση των φυτών και των δέντρων κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής τους. Τα θρεπτικά συστατικά θα μεταφερθούν από το κομπόστ στο χώμα και τις ρίζες των φυτών.
- Πασπαλίστε το γρασίδι σας με κομπόστ (λεπτού στρώματος 6 εκ.). Θα ενσωματωθεί μόνο του στο χώμα.
- Παρασκευάστε «αφέψημα» κομπόστ. Τοποθετείστε λίγο κομπόστ σε μία κάλτσα και εμβαπτίστε την σε νερό έως ότου το χρώμα του νερού γίνει κίτρινο. Τα θρεπτικά συστατικά του κομπόστ διαλύονται με αυτόν τον τρόπο στο νερό οπότε και μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε για πότισμα λουλουδιών, λαχανικών και φυτών εσωτερικού χώρου.

Εντοπισμός και επίλυση προβλημάτων.

Συμπτώματα	Προβλήματα	Λύσεις
Δυσάρεστη οσμή	Κακός αερισμός	Ανακάτεμα
	Πολλά «πράσινα» υλικά / Πολύ υγρός σωρός	Προσθήκη «καφέ» υλικών
Αργή ζύμωση	Ξηρός σωρός	Προσθήκη νερού/ανακάτεμα
	Χαμηλή εξωτερική θερμοκρασία (Χειμώνας)	Επανεκκίνηση ζύμωσης την Άνοιξη
Νωπός σωρός με γλυκιά οσμή αλλά χαμηλής θερμοκρασίας	Έλλειψη αζωτούχων υλικών	Προσθήκη «πράσινων» υλικών
Έντομα ή τρωκτικά	Ζωικά/ιχθυηρά ή λιπαρά τρόφιμα στον κάδο	Απόρριψή τους στον κοινό κάδο